

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

11 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Constantin Alerguș,

Judecătorii – Petru Moraru și Nadejda Toma,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Soroca din 25 octombrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 mai 2015, declarate de avocatul Odetta Dzicovscaia în numele inculpatei Parascovia Rotari, avocatul Ion Gagiu în numele inculpatului Serghei Rotari și de inculpatul Serghei Rotari în cauza penală în privința lui

Rotari Serghei Serafim, născut la 29 noiembrie 1961, originar s. Bădiceni, r-nul Soroca, domiciliat or. Soroca, str. Calea Bălțului, 71

și

Rotari Parascovia, născută la 03 iulie 1962, originară și domiciliată or. Soroca, str. Calea Bălțului, 71.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.02.2010 - 25.10.2012;

Instanța de apel: 21.11.2012 - 12.06.2013;

Instanța de recurs: 17.09.2013 - 10.12.2013;

Instanța de apel: 02.01.2014 - 13.05.2015;

Instanța de recurs: 30.06.2015 - 11.11.2015.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 25 octombrie 2012, Serghei Rotari a fost condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 5 (cinci) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a practica careva activități legate de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 4 (patru) ani.

Prin aceeași sentință, Parascovia Rotari a fost condamnată în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a practica careva activități legate de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că Serghei Rotari și Parascovia Rotari împreună și prin înțelegere prealabilă, pe lotul de teren din gospodăria comună amplasată în or. Soroca, str. D. Vodă 10, au semănat plante de cânepă, pe care le-au cultivat ilegal, iar în luna august 2009, au colectat frunzele, le-au

mărunțit, le-au pus la uscat la etajul doi al casei nominalizate, după care plantele au fost puse la păstrare în podul construcției auxiliare din aceeași gospodărie.

La 23 septembrie 2009, aproximativ la ora 10:00, de către colaboratorii de poliție, în urma cercetării la fața locului în grădina gospodăriei inculpaților, au fost depistate crescând și fiind ilegal cultivate 5 plante de cânepă, iar în casă, la etajul doi, au fost depistate 3216 gr. de marihuană și în podul construcției auxiliare din aceeași gospodărie au mai fost depistate 20 plante uscate de cânepă.

Conform raportului de expertiză nr. 50 din 04 februarie 2010, plantele uscate, prezentate la examinare în număr de 25, ridicate la 23 septembrie 2009 din gospodăria Parascoviei Rotari, reprezintă plante de cânepă (cannabis), care conțin componentul narcotic activ, tetrahidrocannabinol și se atribuie la substanțele narcotice.

Cantitatea de substanță narcotică alcătuiește 3216 gr.

Potrivit „Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și a cantităților acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, cu modificările și completările ulterioare, substanța narcotică, marihuană (uscată) în proporții mai mari de 500 gr., constituie proporții deosebit de mari.

3. Procurorul, a atacat sentința cu apel solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Parascovia Rotari, să fie condamnată în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, la 8 (opt) ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani, iar Serghei Rotari, să fie condamnat în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, la 10 (zece) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani.

În motivarea apelului acuzatorul de stat a invocat, că prima instanță incorect a recalificat acțiunile inculpaților din prevederile art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, în art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, aplicându-le o pedeapsă mai blândă, în temeiul art. 90 Cod penal.

La fel, a menționat procurorul că, prima instanță nu a luat în considerație că, inculpații nu au recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii imputate, care a fost săvârșită prin participație și că infracțiunea incriminată face parte din categoria celor deosebit de grave, care prevede pedeapsa închisorii de la 7 la 15 ani.

3.1. Avocatul Nicolae Musteață în numele inculpatului Serghei Rotari, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu dispunerea achitării inculpatului, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de Serghei Rotari.

În cererea de apel apărarea a invocat netemeinicia și ilegalitatea sentinței, menționând că nici una din declarațiile martorilor nu au dus la stabilirea vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, iar concluzia primei instanțe că „Serghei Rotari împreună cu Parascovia Rotari au cultivat și au semănat plante care conțin substanțe narcotice și că ei au prelucrat și au păstrat substanțe narcotice”, nu are nici un suport juridic, deoarece a fost întemeiată pe presupuneri, ceea ce contrazice prevederile art. 8 Cod de procedură penală.

3.2. Avocatul Alexandr Olșanski în numele inculpatei Parascovia Rotari, de asemenea a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința inculpaților.

În cererea de apel, avocatul a invocat netemeinicia și ilegalitatea sentinței, manifestându-și dezacordul cu procesul-verbal de cercetare la fața locului din 23 septembrie 2009, menționând că cercetarea la fața locului s-a transformat într-o percheziție, prin care au fost încălcate prevederile art. art. 12, 125, 128 Cod de procedură penală.

La fel, a menționat avocatul, că prima instanță a dat o apreciere neobiectivă și unilaterală probelor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 iunie 2013, au fost respinse apelurile și menținută sentința.

4.1. În motivarea soluției adoptate Colegiul penal a statuat că, prima instanță în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate la dosar o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

Cu referire la argumentele avocatului Alexandru Olșanski privind dezacordul cu procesul-verbal de cercetare la fața locului, instanța de apel a menționat, că aceste aspecte au constituit obiect de examinare în cadrul primei instanțe.

În ce privește reîncadrarea acțiunilor inculpaților din prevederile art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, în art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, instanța de apel a considerat legală și întemeiată soluția primei instanțe, iar la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, au fost respectate prevederile art. art. 61, 75 Cod penal.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, a atacat decizia instanței de apel cu recurs solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În motivarea recursului, acuzarea a invocat dezacordul cu reîncadrarea juridică de către instanțele judecătorești a acțiunilor inculpaților din prevederile art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, în art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

Astfel, procurorul a menționat, că cantitatea substanțelor narcotice depistate în gospodăria soților Rotari, precum și faptul că învinuiții nu sunt consumatori de droguri și nu se află la evidență la medicul narcolog, indică că ei au cultivat și au păstrat substanțele narcotice în scop de înstrăinare.

Mai mult, imediat după deplasarea la fața locului a colaboratorilor de poliție a CPR Soroca în scopul verificării circumstanțelor cauzei, Serghei Rotari a încercat să-i ducă în eroare, declarând că gospodăria vecinilor este domiciliul său.

La fel, plantele de cânepă au fost crescute și cultivate într-un loc vizibil fiind bine îngrijite, legate și udate.

A remarcat procurorul că pedeapsa stabilită inculpaților este prea blândă, la stabilirea pedepsei nu a fost luat în considerație faptul că inculpații nu au recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii, că infracțiunea a fost săvârșită prin participație și au dat depoziții false în scopul evitării răspunderii penale.

5.1. Inculpatul Serghei Rotari, la fel a depus cerere de recurs solicitând casarea hotărârilor pronunțate, cu dispunerea încetării procesului penal în privința sa.

În cererea de recurs a invocat că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, deoarece el nu a participat la creșterea plantelor de cânepă și că nici una din probele administrate la dosar nu au confirmat vinovăția sa în săvârșirea infracțiunii imputate.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 10 decembrie 2013, a fost respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către inculpatul Rotari Serghei, admis recursul ordinar declarat de către procuror, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 iunie 2013, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În conținutul deciziei nominalizate, instanța de recurs a menționat, că instanța de apel a examinat superficial apelul procurorului, respingând prematur argumentul acestuia privind reîncadrarea acțiunilor inculpaților.

Astfel, instanța de recurs a evidențiat, că prin sentință s-a constatat că, în casa soților Rotari, la etajul doi s-au depistat 3216 gr. de marihuană și 25 de plante uscate de cânepă.

Conform raportului de expertiză nr. 59 din 04 februarie 2010, plantele uscate, ridicate din gospodăria soților Rotari, reprezintă plante de cânepă (cannabis), care conțin componentul narcotic activ tetrahidrocannabinol și se atribuie substanțelor narcotice, iar potrivit Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, cu modificările și completările ulterioare, substanța narcotică, marihuană (uscată) în proporții mai mari de 500 gr, constituie proporții deosebit de mari.

Instanța de recurs a apreciat ca fiind prematură și soluția instanței de apel privind reîncadrarea acțiunilor inculpaților, menționând că odată ce la domiciliul acestora au fost descoperite substanțe narcotice în proporții deosebit de mari, aceștia nu se aflau la evidența medicului narcolog, respectiv nu erau consumatori de droguri, fapte ce în cumul permiteau a trezi bănuieli rezonabile privind intenția inculpaților de a înstrăina aceste substanțe și care trebuiau verificate de către instanța de apel.

În ce privește aplicarea pedepsei, instanța de recurs a reținut că infracțiunea în cauză este considerată drept deosebit de gravă și urmează ca inculpaților să le fie aplicată sancțiunea prevăzută de norma incriminată.

Cu referire la recursul inculpatului, instanța de recurs l-a considerat neîntemeiat, menționând că participarea acestuia la creșterea plantelor se dovedește prin totalitatea de probe anexate la dosar, și anume prin:

- planșa fotografică, prin care s-a constatat că, plantele de cânepă care au fost depistate în gospodăria soților Rotari, au crescut și au fost cultivate într-un loc vizibil, fiind bine îngrijite, legate și udate (f. d. 16, 23, vol. I);

- declarațiile martorului Alexei Scînteianu, prin care s-a confirmat că, în vara anului 2009, toată grădina vecinului său a îngrijit-o Serghei Rotari, împreună cu soția sa;

- martorul Valeriu Doschinescu a invocat că locuiește în partea dreaptă a gospodăriei soților Rotari și că, în anul 2009 grădina vecinilor a fost îngrijită de soții Rotari, i-a văzut cum ei personal îngrijeau grădina.

În consecință, instanța de recurs a constatat că Serghei Rotari, îngrijind deseori grădina a văzut și a știut că pe lotul său de teren se cultivă și se cresc plante de cânepă, inculpatul fiind colaborator al poliției și știind cu certitudine că creșterea acestora este interzisă.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 mai 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de avocatul Nicolae Musteață în numele inculpatului Serghei Rotari și apelul declarat de către avocatul Alexandr Olșanski în numele inculpatei Parascovia Rotari, admis apelul procurorului, casată sentința cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

- **Serghei Rotari** a fost condamnat în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, la 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani;

- **Parascovia Rotari** a fost condamnată în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, la 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani.

7.1. Instanța de apel a constatat în fapt, că inculpatul Serghei Rotari, pe la sfârșitul lunii aprilie 2009, prin înțelegere prealabilă și împreună cu soția sa Parascovia Rotari, pe lotul de pământ din gospodăria comună situată în or. Soroca, str. D. Vodă 10, au semănat plante de cânepă pe care le-au cultivat ilegal cu scop de înstrăinare.

Aproximativ în luna august 2009 au colectat frunzele, mărunțindu-le le-au pus la uscat la etajul doi al casei sus-indicate, iar plantele uscate le-au pus la păstrare în podul construcției auxiliare din aceeași gospodărie.

La 23 septembrie 2009, aproximativ la ora 10:10, de către colaboratorii poliției, în urma cercetării la fața locului în grădina gospodăriei Parascoviei Rotari, au fost depistate crescând, fiind ilegal cultivate, 5 plante de cânepă.

De asemenea în casă, la etajul 2, au fost depistate 3216 gr. de marihuană, iar în podul construcției auxiliare din aceeași gospodărie au fost depistate 20 plante uscate de cânepă. Cantitatea substanțelor narcotice depistate, precum și faptul că inculpații nu sunt consumatori de droguri și nu se află la evidență la medicul narcolog, indică că ei au cultivat și au păstrat substanțele narcotice având scop de înstrăinare.

Conform raportului de expertiză nr. 59 din 04 februarie 2010, plantele uscate, prezentate la examinare în număr de 25, ridicate la 23 septembrie 2009 din gospodăria Parascoviei Rotari, reprezintă plante de cânepă (cannabis) care conțin componentul narcotic activ, tetrahidrocannabinol, deci se atribuie la substanțele narcotice.

Masa vegetală uscată, semi-mărunțită de culoare verde este marihuană și se referă la substanțele narcotice. Cantitatea de substanță narcotică alcătuiește 3216 grame.

Potrivit „Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și a cantităților acestora”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, cu modificările și completările ulterioare, substanța narcotică, marihuană (uscată) în proporții mai mari de 500 gr., constituie proporții deosebit de mari.

7.2. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că prima instanță greșit a dispus recalificarea acțiunilor inculpaților Serghei Rotari și Parascovia Rotari din prevederile art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, în art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

Respectiv, a considerat instanța de apel, că prima instanță a examinat superficial cauza constatând că în casa soților Rotari, la etajul doi s-au depistat 3216 gr. de marihuană și 25 de plante uscate de cânepă.

Conform raportului de expertiză nr. 59 din 04 februarie 2010, plantele uscate, ridicate din gospodăria soților Rotari, reprezintă plante de cânepă (cannabis), care conțin componentul narcotic activ tetrahidrocannabinol și se atribuie substanțelor narcotice, iar potrivit Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, cu modificările și completările ulterioare, substanța narcotică, marihuana (uscată) în proporții mai mari de 500 gr., constituie proporții deosebit de mari.

Astfel, instanța de apel a conchis, că cumulul de probe anexat la dosar, demonstrează că concluzia primei instanțe, prin care s-a considerat că la inculpați lipsea scopul de înstrăinare a substanțelor narcotice, este greșită.

În acest sens, instanța de apel a remarcat, că din comportamentul și declarațiile inculpatului Serghei Rotari, rezultă că el i-a dus pe colaboratorii poliției în gospodăria lui Valeriu Doschinescu la care nu era nimeni acasă, dar nu la domiciliul său, explicând acțiunile sale prin faptul că a bănuțit că polițiștii vor să-i întindă o cursă, fără a concretiza ce anume.

La fel, inculpatul a mai indicat, că el știa despre aceea că în gospodăria sa crește cânepă și că prima dată el a văzut plantele de cânepă când aveau circa un metru înălțime, iar ultima dată le-a văzut când deja erau mari, cu o zi înainte de a fi depistate de polițiști.

Reieșind din declarațiile inculpatului mai sus menționate, instanța de apel a ajuns la concluzia că anume aceste acțiuni întrunesc latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal.

Totodată, a mai reținut și faptul că inculpatul cunoștea despre ilegalitatea creșterii și păstrării substanțelor narcotice, aspect ce indică la prezența intenției acestuia de a le păstra și la existența laturii subiective a infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, iar acțiunile inculpatului Serghei Rotari în cumul cu ale inculpatei Parascovia Rotari, care personal a pus cânepa la uscat și îngrijea tufele din grădină, confirmă cu certitudine intenția ambilor inculpați de a semăna și cultiva plante care conțin substanțe narcotice, precum și prelucrarea și păstrarea substanțelor narcotice, săvârșite în scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a remarcat, că din declarațiile inculpatului rezultă că acesta i-a spus soției să nimicească tufele de cânepă, însă aceste declarații nu se confirmă obiectiv prin probele existente la dosar, întrucât nici el și nici soția sa nu au nimicit tufele ce creșteau în grădină și nici substanțele narcotice puse la uscat, până ce acestea nu au fost depistate de către organele de drept.

A mai stabilit instanța de apel, că realizarea laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, de către inculpata Parascovia Rotari se confirmă prin declarațiile acesteia, prin care ea a recunoscut parțial vina, confirmând că strângea plante de cânepă și le plasa la etajul doi al casei, unde le usca.

La fel, instanța a conchis, că vinovăția ambilor inculpați, precum și faptul realizării laturii obiective, cât și celei subiective se confirmă și prin declarațiile martorilor: Vitalii Gheorghită, Serghei Motruc și Alexei Scînteianu.

Cu referire la versiunea inculpaților, precum că substanțele narcotice erau cultivate și preparate pentru lecuirea inculpatei Parascovia Rotari, instanța de apel a indicat că acest fapt nu a fost confirmat prin probe, deoarece din declarațiile martorului Feodora Procopii, care este medic și care o trata pe inculpata Parascovia Rotari, nu rezultă că inculpatei i-a fost prescris tratament cu substanțe narcotice și în special cu cânepă.

În ceea ce privește apelul avocatului Nicolae Musteață, declarat în numele inculpatului Serghei Rotari, prin care a fost solicitată achitarea inculpatului din motiv că fapta nu a fost săvârșită de către acesta, instanța de apel l-a apreciat ca fiind neîntemeiat și pasibil respingerii, menționând că participarea acestuia, împreună cu soția sa, la creșterea și păstrarea substanțelor narcotice se dovedește prin probele anexate la dosar, și anume prin: planșa fotografică (f. d. 18-23, vol. I) și declarațiile martorului Alexei Scînteianu.

Referitor la apelul avocatului Alexandr Olșanski în numele inculpatei Parascovia Rotari, în care au fost invocate încălcări procesuale la efectuarea cercetării la fața locului, a curții casei familiei Rotari, instanța de apel a apreciat aceste argumente ca fiind lipsite de suport probant, menționând că inculpata nu a depus plângeri la procuror împotriva acțiunilor colaboratorilor poliției, care se pretind a fi ilegale, nu a scris obiecții asupra procesului-verbal de cercetare la fața locului, ci din contra la contrasemnat, iar la finisarea urmăririi penale, nici ea, nici apărătorul acesteia nu au înaintat cereri privind contestarea sau declararea nulității acțiunilor procesuale efectuate.

Instanța de apel a constatat netemeinicia cerinței apelantului cu privire la nulitatea probelor și la abaterile de la normele procedurale, care ar fi fost admise de organele de urmărire penală și care ar afecta probele acuzării în susținerea învinuirii aduse inculpaților, indicând că apelanții (avocatul, precum și inculpata) nu au fost lipsiți de posibilitatea de a acționa în conformitate cu prevederile art. 313 Cod de procedură penală, adică să conteste hotărârile și acțiunile organelor de urmărire penală, care ar fi afectat drepturile prevăzute de lege și interesele inculpatei.

Instanța de apel a constatat că prevederile art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, nu au fost respectate, toate pretensele abateri fiind invocate doar în cadrul dezbaterilor judiciare și în instanța de apel, însă potrivit prevederilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual.

Au fost apreciate ca declarative și argumentele apelantului, precum că vinovăția inculpaților nu a fost dovedită într-un proces echitabil și contradictoriu și că vina ambilor nu este bazată pe probe examinate.

La acest segment fiind menționat, că prin însăși declarațiile inculpaților date în instanțele de judecată, se combat argumentele apelantului, precum că concluziile privind semănatul, cultivarea de plante care conțin substanțe narcotice, prelucrarea și păstrarea substanțelor narcotice, este o presupunere.

8. Inculpatul Serghei Rotari, fără a indica expres un temei din cele enumerate la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel și sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea recursului a invocat ilegalitatea hotărârilor judecătorești contestate, menționând că nu sunt bazate pe probe pertinente, concludente, utile și veridice.

Menționează că intentarea dosarului penal a avut loc în baza unor investigații procesuale ilegale, contrar prevederilor art. 118 Cod de procedură penală, fără acordul scris al proprietarilor.

Totodată, indică la faptul că învinuirea se bazează pe raportul de expertiză nr. 59 din 04 februarie 2010, despre care el nu a fost înștiințat și dimpotrivă susține că a luat cunoștință cu o altă ordonanță de numire a expertizei din octombrie 2009, raport cu care a făcut cunoștință, însă pe care învinuirea nu-l menționează.

Relevă că instanța de apel i-a respins fără motiv demersul său privind cercetarea corpurilor delictive.

Consideră recurentul că declarațiile martorilor privind participarea sa la prelucrarea grădinii, nu denotă că el cultiva numai cânepă în grădina sa.

Mai invocă dezacordul cu concluzia instanței de apel, precum că nefiind la evidența medicului narcolog ca consumator de droguri, scopul său era de a înstrăina cânepa cultivată.

Cu referire la prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 2 din 26 decembrie 2011, indică că înstrăinarea ilegală de plante care conțin substanțe narcotice sau psihotrope ori de substanțe narcotice, psihotrope sau analoage ale acestora reprezintă orice acțiune în urma căreia posesor al substanțelor respective devine o altă persoană (vânzare, donare, schimb, achitare a datoriei, dare cu împrumut etc.).

Intenția de a înstrăina substanțele menționate reprezintă dorința, planul unei persoane care declanșează acțiuni în acest sens, cum ar fi: procurarea, prepararea, păstrarea, transportarea acestora, plasarea într-un ambalaj comod pentru înstrăinare sau încheierea unei înțelegeri corespunzătoare cu consumatorul etc.

Înstrăinarea ilegală de substanțe narcotice, psihotrope sau analoage ale lor se consideră infracțiune consumată în momentul primirii acestor substanțe de către o altă persoană.

Așadar, inculpatul evidențiază că în actul citat lipsește versiunea când persoana dacă nu este consumator, poate fi considerată că păstrează substanțele narcotice pentru a le înstrăina.

Cu referire la prevederile art. art. 8 alin. (3), 389 alin. (2) Cod de procedură penală, indică că sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.

Recurentul este de opinia că învinuirea nu a prezentat instanțelor de judecată nici o probă pertinentă, concludentă și utilă care i-ar fi confirmat vinovăția.

8.1. Avocatul Odetta Dzigovscaia în numele inculpatei Parascovia Rotari, fără a indica un temei concret pentru declararea recursului, din cele 16 conținute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei decizii prin care acțiunile inculpatei să fie reîncadrate conform prevederilor art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

În motivarea recursului apărarea a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, menționând că acțiunilor inculpatei le-a fost dată o încadrare juridică greșită.

Astfel, susține că nici pe parcursul urmăririi penale și nici la examinarea cauzei penale nu a fost stabilit faptul că inculpata Parascovia Rotari prin înțelegere prealabilă cu soțul său - inculpatul Serghei Rotari, au semănat și au cultivat împreună plante de cânepă care conțin substanțe narcotice, deoarece chiar de la momentul audierii pentru prima dată anume Parascovia Rotari a indicat că ea personal a hotărât să le lase pentru tratamentul său, dar inculpatul Serghei Rotari nu a participat la semănare, cultivare, prelucrare sau păstrarea acestora, deoarece inculpata Parascovia Rotari a rupt plantele de cânepă, le-a uscat și le-a ridicat în podul construcției auxiliare fără știrea soțului său, pentru a le întrebuința ca tratament în diminuarea durerilor la picioare.

Relevă apărarea că din cele menționate se deduce că inculpata Parascovia Rotari nu a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 271¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, împreună cu inculpatul Serghei Rotari, iar învinuirea nu a adus careva probe ce ar demonstra intenția de înstrăinare a substanțelor narcotice.

Mai invocă recurenta, că la baza hotărârilor judecătorești au fost puse probe dobândite cu încălcarea normelor procesuale, cercetarea la fața locului fiind efectuată fără acordul inculpatei, fapt ce rezultă din însăși declarațiile Parascoviei Rotari, care a menționat că ieșind din casă a văzut cum 2 persoane ieșeau din beciul gospodăriei, fiind îmbrăcați în civil, care la întrebarea inculpatei ce caută în gospodăria ei, au răspuns că de acum au găsit ce au căutat.

Astfel, menționează că acțiunea procesuală cercetarea la fața locului s-a transformat în percheziție, care a fost efectuată fără permisiunea inculpatei.

Sușține apărarea că la examinarea cauzei respective nu s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101 Cod de procedură penală, iar instanța de apel nu a dat o apreciere corectă probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenței și coroborării lor, nu a apreciat corect starea de fapt în acțiunile inculpaților.

Ținând cont de prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 2 din 26 decembrie 2011, recurenta evidențiază că probele acumulate pe parcursul urmăririi penale și prezentate de către acuzare în susținerea învinuirii, nu demonstrează vina inculpatei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, deoarece latura obiectivă nu este realizată - scopul înstrăinării, din contra inculpata Parascovia Rotari a menționat că nu a nimicit plantele de cânepă, pentru a le folosi ca tratament.

În același timp, consideră că concluzia instanței de apel privind scopul de înstrăinare al substanțelor narcotice, este bazată numai pe presupuneri, odată ce nu a fost stabilită persoana căreia urma să-i fie înstrăinată substanța narcotică.

Apărarea este de opinia că acțiunile inculpatei se încadrează în prevederile art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, iar la aplicarea pedepsei urmează a fi luat în considerație că inculpata nu a fost anterior judecată, este caracterizată pozitiv la locul de trai, fapt ce permite aplicarea în privința acesteia a art. 90 Cod penal, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probă de un an.

8.2. Avocatul Ion Gagiu în numele inculpatului Serghei Rotari, la 28 iulie 2015, prin intermediul poștei a depus recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, care are un conținut identic recursului declarat de inculpatul Serghei Rotari.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpatul Serghei Rotari, avocatul Odetta Dzicovscaia în numele inculpatei Parascovia Rotari și avocatul Ion Gagiu în numele inculpatului Serghei Rotari, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

9.1 Cu referire la recursurile declarate de inculpatul Serghei Rotari și de avocatul Odetta Dzicovscaia în numele inculpatei Parascovia Rotari.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat de inculpatul Serghei Rotari, acesta nu a indicat expres un temei din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, pentru declararea recursului, însă reieșind din argumentele invocate, Colegiul penal constată că recurentul critică decizia instanței de apel sub aspectul pct. 8) al normei menționate, care stipulează că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*.

Însă, la judecarea cauzei, Colegiul reține că, nu a fost constatată prezența în speță a unei erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Astfel, se relevă că, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelurile înaintate de procuror, de avocatul Nicolae Musteață

în numele inculpatului Serghei Rotari și apelul declarat de către avocatul Alexandr Olșanski în numele inculpatei Parascovia Rotari, a verificat minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, fiind cercetate suplimentar probele administrate de prima instanță, astfel ajungând la concluzia corectă privind respingerea apelurilor apărării, admiterea apelului declarat de procuror cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, Serghei Rotari a fost condamnat în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, la 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani, iar Parascovia Rotari a fost condamnată în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, la 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani.

Colegiul penal, reține că instanța de apel, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, a dat o apreciere justă probelor administrate potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, fiind stabilite cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului Serghei Rotari în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal.

Totodată, se constată, că avocatul Odetta Dzicovscaia declarând recursul în numele inculpatei Parascovia Rotari a criticat decizia instanței de apel sub aspectul pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, adică hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, *atunci când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Colegiul penal, din analiza minuțioasă a deciziei instanței de apel, constată că temeiul invocat de apărare nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței unei erori de drept, care ar constitui motiv de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Așadar, din textul recursului, se conchide că, în esență, apărarea își focusează tactica apărării privitor la săvârșirea de către inculpată a infracțiunii prevăzute de **art. 217 alin. (4) Cod penal**, adică semănatul sau cultivarea ilegală a plantelor care conțin substanțe narcotice sau psihotrope, prelucrarea sau utilizarea a astfel de plante, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare, însă nu a infracțiunii prevăzute de **art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal**, constatată de către instanța apel, susținând că la caz nu a fost dovedit *scopul de înstrăinare.*

Având în vedere argumentele enunțate de apărare la pct. **8.1.** al prezentei decizii, și, verificând materialele dosarului în raport cu cererea de recurs, Colegiul penal conchide că acestea sunt vădit neîntemeiate reieșind din următoarele considerente.

În primul rând, instanța de recurs amintește că la etapa judecării recursului nu se analizează conținutul mijloacelor de probă, nu se dă o nouă apreciere materialului probator și nu se stabilește o altă situație de fapt, acestea fiind exclusiv atribuțiile instanțelor de fond.

Mai mult, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la această etapă instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de

norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Deci, în continuare, Colegiul penal nu se va expune asupra celor invocate referitor la greșita reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea încadrării juridice a faptelor săvârșite de inculpată.

În opinia Colegiului penal, critica apărării în sensul că inculpata Parascovia Rotari recunoaște că singură a rupt plantele de cânepă, le-a uscat și le-a ridicat în podul construcției auxiliare, fără știrea soțului, pentru a le întrebuința în tratamentul durerilor de picioare, neavând scopul înstrăinării plantelor care conțin substanțe narcotice sau psihotrope, nu este relevantă în cazul supus judecării, din motiv că, cercetând textul deciziei recurate, se deduce că instanța de apel a făcut o analiză completă și obiectivă a tuturor probelor administrate, le-a apreciat din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității acestora și care, în ansamblul lor, au confirmat vinovăția inculpatei Parascovia Rotari anume în săvârșirea infracțiunii prevăzute de **art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal**, *adică semănatul sau cultivarea de plante care conțin substanțe narcotice sau psihotrope, prelucrarea sau utilizarea a astfel de plante fără autorizație, săvârșite în scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari.*

Cu referire la dezacordul invocat în recursurile declarate de inculpatul Serghei Rotari și de avocatul Odetta Dzicovscaia în numele inculpatei Parascovia Rotari la concluzia instanței de apel, care a stabilit că inculpații au cultivat cânepa în scop de înstrăinare, instanța de recurs notează că prin intenția de a înstrăinare a plantelor care conțin substanțe narcotice sau psihotrope ori de substanțe narcotice, psihotrope sau analoage ale acestora se subînțelege dorința, planul unei persoane care declanșează acțiuni în acest sens, cum ar fi: procurarea, prepararea, păstrarea, transportarea acestora, plasarea într-un ambalaj comod pentru înstrăinare sau încheierea unei înțelegeri corespunzătoare cu consumatorul.

Astfel, instanța de apel la acest segment corect a menționat că soluția primei instanțe privind reîncadrarea acțiunilor inculpaților este neîntemeiată, deoarece la domiciliul soților Rotari au fost depistate substanțe narcotice *în proporții deosebit de mari, iar ultimii nu erau consumatori de droguri, nu se aflau la evidența medicului narcolog, fapt ce în concluzie permite a considera că intenția inculpaților era îndreptată spre înstrăinarea substanțelor narcotice.*

Așadar, instanța de apel corect a determinat că din cumulul probelor examinate, din declarațiile martorilor și însăși din declarațiile inculpaților, se dovedește existența în acțiunile lui Serghei Rotari și Parascoviei Rotari a scopului de înstrăinare a plantelor care conțin substanțe narcotice sau psihotrope.

Aici prezentând relevanță și remarca instanței de apel la faptul că inculpatul Serghei Rotari fiind colaborator al poliției a știut cu certitudine că cultivarea plantelor de cânepă este interzisă, însă văzându-le crescând în gospodăria sa, nu a întreprins careva măsuri în vederea nimicirii acestora.

La fel, nu poate fi reținută nici poziția inculpatei Parascovia Rotari, care de-a lungul procesului a susținut că ea cultiva plantele de cânepă pentru a le utiliza în tratamentul durerilor de picioare, or în acest sens instanța de apel corect a specificat că din declarațiile martorului Feodora Procopii, care de altfel este medicul inculpatei, rezultă că un asemenea tratament cu plante de cânepă, Parascoviei Rotari nu i-a fost prescris.

În ceea ce privește dezacordul recurențelor cu încălcările procedurale admise la efectuarea cercetării la fața locului și cerințele privind declararea nulității unor acte procesuale, instanța de recurs remarcă faptul că aceste argumente au constituit obiect de discuție la examinarea cauzei în instanța de apel, la acest segment instanța argumentând netemeinicia celor invocate de inculpați, prin urmare Colegiul penal însușește pe deplin soluția reținută, menționând că reluarea acesteia nu se mai impune având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport și cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, nu se identifică existența și a altor motive care analizate din oficiu să ducă la casare.

Distinct de cele menționate supra, Colegiul penal remarcă și faptul, că instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 2, 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont la aplicarea pedepsei în privința inculpaților Serghei Rotari și Parascovia Rotari, de gravitatea și gradul de pericol social al faptelor săvârșite de aceștia, de personalitatea inculpaților, care se caracterizează pozitiv și nu au antecedente penale, stabilindu-le acestora pedeapsa închisorii, în limita minimă a sancțiunii normei penale incriminate, motivând că reeducarea acestora poate avea loc doar prin izolarea de societate.

9.2. Cu referire la recursul declarat de avocatul Ion Gagiu în numele inculpatului Serghei Rotari.

Potrivit art. 432 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că, recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată al instanței de apel din 13 mai 2015 (f. d. 247-248, vol. II), dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat în prezența inculpaților Serghei Rotari și Parascovia Rotari, precum și a avocaților acestora Ion Gagiu și Odetta Dzigovscaia, care au fost înștiințați că pronunțarea deciziei integrale va avea loc 03 iunie 2015.

Astfel, la 03 iunie 2015, conform procesului-verbal al ședinței de judecată, a fost pronunțată decizia motivată, în prezența procurorului și al inculpaților Serghei Rotari și Parascovia Rotari (f. d. 2, vol. III).

Reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, în speță, termenul de declarare a recursului urmează a fi calculat începând 04 iunie 2015 și care a expirat la 06 iulie 2015, aceasta fiind și ultima zi pentru declararea recursului.

În speță, Colegiul penal a stabilit că recursul ordinar declarat de avocatul Ion Gagiu în numele inculpatului Serghei Rotari, a fost depus la 30 iulie 2015, respectiv cu omiterea termenului de 30 de zile stabilit de lege pentru depunerea recursului ordinar.

Având în vedere că, în situația când instanța de recurs respinge recursul ca fiind tardiv, nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, din acest punct de vedere, nu există temeii de a se expune asupra legalității deciziei instanței de apel referitor la criticele aduse de apărarea în cererea de recurs nominalizată.

Astfel, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeii de drept de casare a hotărârii adoptate în cauză și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocatul Ion Gagiu în numele inculpatului Serghei Rotari, ca fiind declarat peste termen.

10.În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Odetta Dzicovscaia în numele inculpatei Parascovia Rotari, avocatul Ion Gagiu în numele inculpatului Serghei Rotari și de inculpatul Serghei Rotari, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 mai 2015, în cauza penală în privința lui **Rotari Serghei Serafim și Rotari Parascovia**, ale avocatului Odetta Dzicovscaia în numele inculpatei Parascovia Rotari și inculpatului Serghei Rotari - ca fiind vădit neîntemeiate, iar al avocatului Ion Gagiu în numele inculpatului Serghei Rotari - ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 decembrie 2015.

Președinte

Constantin Alerguș

Judecătorii

Petru Moraru

Nadejda Toma